

گروه آزمایشی علوم تجربی و ریاضی

آزمون فرهنگیان ماز | پایه دوازدهم

برای دیدن پاسخ نامه و جمع بندی ویدئویی آزمون
QRcode بالارو اسکن یا روی لینک زیر کلیک کن!
Biomaz.ir

مرور دوم

- ☐ ☐ ☒ تعلیم و تربیت اسلامی
- ☐ ☐ ☒ هوش و استعداد معلمی

ویژه کنکوری های ۱۴۰۵

دفترچه پاسخ

جمعه ۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵

- ✓ پاسخنامه سریع؛ برای بررسی فوری بعد از آزمون
- ✓ تحلیل تمام گزینه های هر سؤال؛ برای بررسی سؤالاتی که پاسخ نادرست داده اید
- ✓ نکات و درسنامه های آموزشی؛ برای یادگیری کامل مباحث هر سؤال
- ✓ مشاوره تستی؛ برای یادگیری انواع روش های حل تست
- ✓ استراتژی آزمون؛ برای یادگیری مدیریت زمان و مدیریت جلسه آزمون

دِرس	مَسْئولِ دِرس	طِراحان	وِیراستاران
تعلیم و تربیت اسلامی	حامد دورانی	مرتضی محسنی کبیر زهرا سمیعی عارف	تیم ویراستاران ماز
هوش و استعداد معلمی	لولو مرادی	سید محمد میرحسینی - مهدی اشرفی علیرضا اسفینی	نرجس تیمناک حافظ عبدالهی

یک تیم با بیش از ۵۰۰ نفر در حال کار هستن تا آزمون‌های ماز با حداکثر کیفیت حاضر بشن و به شما کمک کنن و مسیر موفقیت رو براتون ساده‌تر کنن. همیشه از نظرات و کامنت‌های خوبتون انرژی می‌گیریم. مرسی که همراهمون هستین. راستی! حتماً در نظرسنجی آزمون شرکت کنین و نظرات و پیشنهاداتتون رو برامون بنویسین.

دکتر رسول خنجری

کنکور
فرهنگیان

سفر در سرزمین کنگورها

مارکوپولو

منو اسکن کن

مارکوپولو؛ بسته جامع صفر تا صد قبولی کنکور فرهنگیان
پوشش کامل هوش و استعداد معلمی + تعلیم و تربیت
+ تمامی سؤالات کنکور فرهنگیان ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ + بانک آزمون
فرهنگیان ماز و آخرین آپدیت منابع کنکور فرهنگیان
تهیه بسته مارکوپولو فرهنگیان از طریق سایت دیجی ماز
digimaze.org

سؤالات «مسائل استدلال منطقی / چیدمان با محدودیت» از هوش و استعداد معلمی

سؤالات ۸ تا ۱۰ به مسائل **ترکیبیاتی با قیود**، مسائل **استدلال منطقی** یا **چیدمان با محدودیت** معروفند به آنها مسائل **گورخری** یا **سؤالات انیشتنی** نیز می‌گویند. به این صورت که در ابتدای این سه سؤال ابتدا یک متن کوتاه میاد تا شرایط مسئله رو توضیح بده بعد بر اساس این فرضیات به کمک علم احتمال و منطق باید جواب سه سؤال رو به دست بیاری.

روش کلی حل این نوع مسائل

این نوع سؤال‌ها معمولاً از جنس «چیدمان با محدودیت» یا «استدلال منطقی» هستند. برای حلشون اول باید مسئله رو خیلی مرتب بازنویسی کنی، یعنی مشخص کنی چه چیزهایی قراره چیده بشه (مثلاً رنگ‌ها، افراد، اشیاء) و چند جایگاه داریم، بعد همه محدودیت‌هایی که در صورت سؤال اومده رو دقیق و ساده به زبان خودت بنویسی؛ مثلاً این که چه چیزهایی کنار هم نباید باشن، کدوم مورد باید بین دو مورد دیگه قرار بگیره، یا کدوم جایگاه‌ها محدودیت خاص دارن. بعد از اون معمولاً یک جدول، دیاگرام یا حتی یک خط از جایگاه‌ها رسم می‌کنی تا راحت‌تر بتونی حالت‌ها رو بررسی کنی. نکته مهم اینه که از متغیری شروع کنی که محدودیت بیشتری داره، چون این کار سریع‌تر تعداد حالت‌ها رو کم می‌کنه.

مرحله اصلی در این سؤال‌ها «**بررسی حالت‌ها به صورت منظم**» است، یعنی حالت‌های ممکن رو به شکل سیستماتیک تولید می‌کنی و هر حالتی که با یکی از محدودیت‌ها تناقض داشته باشه حذف می‌شه. برای این که چیزی از قلم نیفته معمولاً یا درخت حالت‌ها می‌کشی یا حالت‌ها رو دسته‌بندی می‌کنی (مثلاً بر اساس جای یک عنصر خاص) و بعد زیر هر شاخه حالت‌های ممکن رو کامل بررسی می‌کنی. هم‌چنین باید حواست به تقارن‌ها باشه تا حالت‌های تکراری رو دوباره نشماری. در نهایت معمولاً تعداد کمی چیدمان معتبر باقی می‌مونه و می‌تونی با استفاده از همون‌ها به سؤال‌های مختلف پاسخ بدی. این روش باعث می‌شه هم چیزی جا نیفته و هم سریع‌تر به جواب برسی.

موفق باشی

راهنمای پاسخنامه آزمون‌ها

زمان پاسخگویی:

سریع (زیر ۱ دقیقه) | استاندارد (۱-۲ دقیقه) |
زمان بر (بیشتر از ۲ دقیقه)

پاسخ: گزینه ۳

سطح سؤال:

آسان (اعتماد به نفس) | متوسط (محک جدی)
دشوار (چالش رشد)

سبک سؤال:

خط به خط (متن کتاب) | ترکیبی (چند مبحث) |
محاسباتی (فرمول و دقت) | مفهومی (درک عمیق) |
استدلالی (نیازمند تجزیه و تحلیل)

شماره صفحه:

منبع اصلی روراحت پیدا کنین.

یادتون باشه:

- ✓ هر سؤال یک فرصت یادگیری، نه یک مانع.
- ✓ پاسخنامه فقط جواب نیست؛ یک کارگاه آموزشی کامله.
- ✓ با هر آزمون و مرور این پاسخنامه، یک پله بالاتر می‌رید و یک قدم به رؤیایتون نزدیک‌تر می‌شید.
- ✓ موفقیت فقط برای کسانی که با برنامه و انگیزه حرکت می‌کنن. شما همون آدمید.

۱- امام کاظم (ع) بهترین توشه مسافر کوی خداوند را چه چیزی برشمرده اند؟

- (۱) ایمان، تقوا و عمل صالح
(۲) عزم و اراده ای که با آن خواستار خداست
(۳) محاسبه و رسیدگی به اعمال
(۴) بهره گرفتن عملی از سیره اهل بیت (س)

پاسخ: گزینه ۲

(آسان - خط به خط - درس ۸ دهم - سریع - صفحه ۹۵)

امام کاظم (ع) می فرمایند: «خدا می داند که بهترین توشه مسافر کوی تو، عزم و اراده ای است که با آن خواستار تو شده باشد.»

۲- برنامه خداوند برای رسیدن به هدف قرب الهی، دربردارنده چیست و قدم گذاشتن در این مسیر، مربوط به کدام مرحله تقرب به خداست؟

- (۱) باقی ماندن بر پیمان خود با خدا - عهد بستن با خدا
(۲) انجام واجبات و اجتناب از محرمات - مراقبت
(۳) انجام واجبات و اجتناب از محرمات - عهد بستن با خدا
(۴) باقی ماندن بر پیمان خود با خدا - مراقبت

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - خط به خط - درس ۸ دهم - استاندارد - صفحه ۹۹ و ۱۰۰)

عهد بستن با خدا: کسی که راه رستگاری را که همان قرب و نزدیک شدن به خداست، شناخته و می خواهد در این مسیر بگذارد، با خدای خود پیمان می بندد که آن چه خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده است، یعنی واجبات الهی را، انجام دهد و خداوند را خشنود سازد. همچنین از انجام آن چه که ما را از این هدف دور می سازد، یعنی کارهای حرام، اجتناب کند.

نکات مربوط به مرحله دوم یعنی «عهد بستن با خدا»

- ۱- کسی که راه رستگاری را که همان قرب و نزدیک شدن به خداست، شناخته و می خواهد در این مسیر قدم بگذارد، با خدای خود پیمان می بندد که آن چه خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده است، یعنی واجبات الهی را انجام دهد و همچنین از انجام آن چه که ما را از این هدف دور می سازد، یعنی کارهای حرام اجتناب کند.
- ۲- خداوند، راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است، یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم و آن گاه از ما خشنود خواهد بود که به خود ظلم نکنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.
- ۳- دو پیشنهاد برای عهد بستن با خدا: الف) بهترین زمان ها را انتخاب کنیم مثل شب های قدر، شب یا روز جمعه
ب) عهد و پیمان خود را در زمان های معینی تکرار کنیم تا استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود مثل آخر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال.

۳- با دقت نظر در کلام امام علی (ع) گذشت ایام چه آفاتی را به دنبال دارد و کدام اقدام آن را از سر راه برمی دارد؟

- (۱) از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها - مراقبت
(۲) عقب نشینی در مقابل مشکلات راه - محاسبه
(۳) عقب نشینی در مقابل مشکلات راه - مراقبت
(۴) از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها - محاسبه

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - خط به خط - درس ۸ دهم - استاندارد - صفحه ۱۰۱)

عهدی که ابتدا بسته می شود، مانند نوزادی است که باید از او مراقبت شود تا با عهد شکنی آسیب نبیند، امام علی (ع) می فرماید: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود.»

مثال برای مراقبت (کسی که عهدی ببندد که هر روز پس از نماز صبح، یک صفحه قرآن بخواند) باید مراقب باشد:

- (۱) کارهای دیگری او را به خود مشغول نکند.
(۲) این تصمیم را فراموش نکند.
(۳) عواملی را که سبب سستی در اجرای این تصمیم می شود، از سر راه بردارد.

- ۴- توصیه به بهره‌مندی از عزم قوی را می‌توان در کدام عبارت قرآنی جست‌وجو کرد و انسان‌های صاحب این ویژگی چگونه‌اند؟
- ۱) ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ...﴾ - تقدیر را به حوادث نمی‌سپارند و با قدرت به سوی هدف در حرکت‌اند.
 - ۲) ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ...﴾ - با خدای خود پیمان می‌بندند آن‌چه خداوند برای رسیدن به هدف مشخص کرده، انجام دهند.
 - ۳) ﴿وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ...﴾ - تقدیر را به حوادث نمی‌سپارند و با قدرت به سوی هدف در حرکت‌اند.
 - ۴) ﴿وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ...﴾ - با خدای خود پیمان می‌بندند آن‌چه خداوند برای رسیدن به هدف مشخص کرده، انجام دهند.

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - ترکیبی - درس ۸ دهم - سریع ۶ - صفحه ۹۹)

آنان که عزم قوی دارند، سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم برمی‌دارند، به همین جهت بعد از سفارش‌هایی که لقمان حکیم به فرزندش می‌کند و راه و رسم زندگی را به او نشان می‌دهد، به وی می‌گوید: ﴿وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ «بر آن‌چه (در این مسیر) به تو می‌رسد، صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست».

۵- حدیث شریف «مَا أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ عَصَا» مؤید کدام یک از آثار محبت به خداست؟

- ۱) پیروی از خداوند
- ۲) دوستی با دوستان خدا
- ۳) بیزاری از دشمنان خدا
- ۴) مبارزه با دشمنان خدا

پاسخ: گزینه ۱

(آسان - خط به خط - درس ۹ دهم - سریع ۶ - صفحه ۱۱۳ و ۱۱۴)

امام صادق (ع) می‌فرماید: «کسی که از فرمان خدا سرپیچی کند، او را دوست ندارد.» این حدیث مربوط به «پیروی از خداوند» از آثار محبت به خدا است.

۶- اگر از ما بپرسند «جایگاه محبت به حق تعالی کجاست؟» در پاسخ چه می‌گوییم و می‌توانیم با کدام آیه آن را مستدل کنیم؟

- ۱) قلب انسان مؤمن - ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾
- ۲) قلب انسان مؤمن - ﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾
- ۳) عمل و رفتار انسان مؤمن - ﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾
- ۴) عمل و رفتار انسان مؤمن - ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - مفهومی - درس ۹ دهم - استاندارد ۶ - صفحه ۱۱۲)

عشق به خدا چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد. زندگی حقیقی به وی عطا می‌کند، این همه تحول به این دلیل است که قلب انسان جایگاه خداست و جز با خدا آرام و قرار نمی‌یابد و امام صادق (ع) هم می‌فرماید: «قلب انسان حرم خداست؛ در حرم خدا به جز خدا راه ندهید».

از همین رو، قرآن کریم یکی از ویژگی‌های مؤمنان را، دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خدا می‌داند و می‌فرماید: ﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾.

۷- ابیات زیر پاسخ‌گوی کدام سؤال‌اند؟

«تا در طلب گوهر کانی کانی / تا در هوس لقمه نانی نانی»

این نکته رمز اگر بدانی دانی / هر چیز که در جستن آنی آنی»

- ۱) با چه معیار و سنجشی می‌توان ارزش واقعی هر فردی را مشخص کرد؟
- ۲) خداوند راه پاسخ‌گویی به نیازهای روزمره انسان را در کجا قرار داده است؟
- ۳) انسان چگونه می‌تواند راه صحیح زندگی در دنیا را بفهمد و سعادتمند شود؟
- ۴) آیا اگر انسان فقط به خداوند اظهار محبت کند، برای سعادت او کفایت می‌کند؟

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - مفهومی - درس ۹ دهم - استاندارد ۶ - صفحه ۱۱۱)

آیات «تا در طلب گوهر کانی کانی / تا در هوس لقمه نانی نانی» بیانگر معیاری برای سنجش ارزش واقعی هر فرد است و این معیار «دوست داشتنی‌های هر فرد» است.

۸- تعبیر پیامبر اکرم (ص) که «چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است»، چه کسی است و به چه معنایی است؟

- (۱) عزتمند - یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.
- (۲) جوان - یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.
- (۳) جوان - یعنی شامل عنایت خاص الهی می‌شوند.
- (۴) عزتمند - یعنی شامل عنایت خاص الهی می‌شوند.

پاسخ: گزینه ۲

(آسان - خط به خط - درس ۱۱ یازدهم - سریع ۶ - صفحه ۱۴۲)

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص): «چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است.» یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

۹- حدیث شریف علوی: «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ، فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا» با کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم»
- (۲) «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است از این جهت غیر خدا در نظرشان کوچک است.»
- (۳) «بنده کسی مثل خودت مباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.»
- (۴) «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.»

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - مفهومی - درس ۱۱ یازدهم - استاندارد ۶ - صفحه ۱۴۰)

حدیث علوی: «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ، فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا» همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید. درباره یکی از راه‌های تقویت عزت، «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» است و آیه ۷۰ سوره اسراء: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.» با آن ارتباط دارد.

آیات و احادیث مربوط به شناخت ارزش خود و نفروختن به بهای اندک

آیه: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.» سوره اسراء آیه ۷۰	آیات و احادیثی که مربوط به شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک است.
حدیث قدسی: «ای فرزندان آدم مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم»	
حدیث علوی: «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ، فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا» همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.	

۱۰- با توجه به آیه شریفه «وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ»، راه پیشنهادی قرآن برای رسیدن به عزت چیست و ثمره آن کدام است؟

- (۱) نیکوکاری - فزون‌تر از عمل خود، پاداش می‌بینند.
- (۲) کنترل هوای نفس - بهشتی به وسعت آسمان و زمین، برایشان آماده شده است.
- (۳) نیکوکاری - بهشتی به وسعت آسمان و زمین، برایشان آماده شده است.
- (۴) کنترل هوای نفس - فزون‌تر از عمل خود، پاداش می‌بینند.

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - مفهومی - درس ۱۱ یازدهم - استاندارد ۶ - صفحه ۱۳۹)

خداوند در آیه ۲۶ سوره یونس می‌فرماید: «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ» «برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است، و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند.»

راههای دستیابی به عزت

- ۱- «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»: «هر کس عزت می‌خواهد، (بداند) که هرچه عزت است، از آن خداست.» ← روی آوردن به سوی خدا
- ۲- «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ»: «برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است و بر چهره آنان غبارخواری و ذلت نمی‌نشیند.» ← نیکوکاری و پایبندی به عمل صالح
- ۳- «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ يَمْثِلُهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ»: «آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.» ← دوری از گناه

- ۱۱- مبارک‌ترین کاری که خداوند متعال بر دوش انبیاء و اوصیاء (ع) گذاشته است، چیست و تعبیر بالاترین صدقات در نگاه نبوی کدام است؟
 - ۱) هدایت انسان‌ها - آن است که به صورت مخفی صورت گیرد.
 - ۲) تعلیم و تربیت - آنچه را که یاد گرفته به دیگران بیاموزد.
 - ۳) راهنمایی به سوی حق - برای رضای الهی و خالصانه انجام پذیرد.
 - ۴) صبر در آنچه خدا فرموده - بتواند کسی را به سوی حقیقت راهنمایی کند.

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - فصل ۱ مهارت معلمی - سریع - صفحه ۱۸)

تعلیم و تربیت مبارک‌ترین کاری است که خداوند آن را بر دوش انبیاء و اوصیاء (ع) گذاشته است و در خصوص جایگاه ممتاز مسلمانان و ارزش آنان نزد معصومین (ع) روایات فراوانی موجود است از جمله رسول خدا (ص) فرمودند: «بالاترین صدقات آن است که انسان چیزی را یاد بگیرد و به دیگران بیاموزد.»

- ۱۲- در فرهنگ اسلامی از رهبر آسمانی با چه تعبیری یاد شده است و این سخن امام حسین (ع) در پاسخ به اعتراض مردم که فرمودند: «أَيْنَ يَقَعُ هَذَا مِنْ عَطَائِهِ يَغْنَىٰ تَعْلِيمُهُ» بیانگر چیست؟
 - ۱) معلم، مربی یا پدر - تربیت کار خداست.
 - ۲) عالم ربانی - معلمی در نگاه معصومین (ع) جایگاه رفیع دارد.
 - ۳) معلم، مربی یا پدر - معلمی در نگاه معصومین (ع) جایگاه رفیع دارد.
 - ۴) عالم ربانی - تربیت کار خداست.

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - خط به خط - فصل ۲ مهارت معلمی - استاندارد - صفحه ۱۸ و ۱۹)

در فرهنگ اسلامی از رهبر آسمانی با تعبیراتی چون معلم، مربی یا پدر یاد شده است. امامان ما نسبت به معلمان فرزندانسان بسیار لطف داشتند و آن‌ها را تشویق می‌کردند. امام حسین (ع) به معلم فرزندش صد دینار هدیه داد و در پاسخ به اعتراض مردم فرمود: «أَيْنَ يَقَعُ هَذَا مِنْ عَطَائِهِ يَغْنَىٰ تَعْلِيمُهُ» این مبلغ در قبال تعلیمات او چه ارزشی دارد؟ (کنایه از این که ارزش هدیه مادی به پای ارزش تعلیم قرآن نمی‌رسد). اشاره با این موضوع دارد که معلمی در نگاه معصومین (ع) جایگاه رفیعی داشت.

- ۱۳- انسان خدایی، تحت تعلیم چه معلمی پرورش می‌یابد و کدام مورد بیانگر درخواست امام سجاد علیه السلام در دعای مکارم‌الاخلاق از خداوند است؟
 - ۱) معلمی که صفت ربوبیت را از خدا بگیرد و به دیگران منتقل کند. - «اللَّهُمَّ أَنْطِقْنِي بِالْهُدَىٰ وَ الْإِهْمَنِ التَّقْوَىٰ»
 - ۲) معلمی که صفت ربوبیت را از خدا بگیرد و به دیگران منتقل کند. - «وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ»
 - ۳) معلمی که نوع نگاهش به این شغل فراتر از مادیات باشد. - «وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ»
 - ۴) معلمی که نوع نگاهش به این شغل فراتر از مادیات باشد. - «اللَّهُمَّ أَنْطِقْنِي بِالْهُدَىٰ وَ الْإِهْمَنِ التَّقْوَىٰ»

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - خط به خط - فصل ۱ مهارت معلمی - استاندارد - صفحه ۲۰)

عالمی که سروکارش با پروردگار است، در راه خدا و برای خدا و با اسلوب و اخلاق خداپسندانه تعلیم می‌دهد از خداوند متعال صفت ربوبیت را می‌گیرد و به دیگران منتقل می‌کند.

امام سجاد (ع) در دعای مکارم الاخلاق از خداوند می‌خواهد: «اللَّهُمَّ أَنْطِقْنِي بِالْهُدَى وَ أَلْهِمْنِي التَّقْوَى؛ خدایا زبانم را به هدایت باز کن و تقوا را به من الهام کن.» انسانی که به این مقام برسد، خدایی می‌شود و همین که خدایی شد، می‌تواند همه امکانات و ابزارها را در مسیر رضای خدا به کار گیرد و انسان‌های خدایی تربیت کند.

۱۴- از نشانه‌های برتری اعمال چیست و کدام آیه شریفه گویای این مطلب است؟

- (۱) حیات بخشی به انسان - ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً﴾
- (۲) ماندگاری آثار آن - ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً﴾
- (۳) حیات بخشی به انسان - ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾
- (۴) ماندگاری آثار آن - ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - فصل ۱ مهارت معلمی - استاندارد ۶ - صفحه ۲۲)

یکی از نشانه‌های برتری اعمال، ماندگاری آثار آن است. چنان‌که حضرت ابراهیم (ع) از خدا خواست که در تاریخ ماندگار باشد: ﴿وَجَعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾ «و در میان آیندگان، نام نیکی برای من قرار بده.» خداوند نیز دعای او را این‌گونه پاسخ داد: ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ «آن [کلمه توحید] را در میان نسلش کلمه ماندگار قرار داد، باشد که آنان [به توحید] بازگردند.»

نکات پیرامون «کار روی فکر افراد ماندگار است.»

- ۱- یکی از نشانه‌های برتری اعمال، ماندگاری آثار آن است.
- ۲- حضرت ابراهیم (ع) از خدا خواست که در تاریخ ماندگار باشد: ﴿وَجَعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾
- ۳- خداوند دعای حضرت ابراهیم (ع) را این‌گونه پاسخ داد: ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾
- ۴- ایمان به تنهایی کافی نیست، بلکه هدایت الهی باید تداوم داشته باشد: ﴿سَيَهْدِين﴾
- ۵- فریاد توحید در تاریخ می‌ماند، گرچه مردم زمان به آن گوش نکنند: ﴿كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ﴾
- ۶- حضرت ابراهیم (ع) برای نسل خود دعا می‌کرد و از خدا می‌خواست: «رهبری امت و اقامه نماز را در ذریه من قرار بده.»

۱۵- تعبیر قرآنی ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ﴾ مختص چه کسانی است و یکی از شاخصه‌ها و اهداف بزرگ حضرت موسی (ع) بر اساس آیات قرآن چه چیزی بیان شده است؟

- (۱) آنان که شغل دیگری جز معلمی برگزینند - دور کردن مردم از افکار جاهلی
- (۲) آنان که شغل دیگری جز معلمی برگزینند - نجات بنی اسرائیل از شر فرعون
- (۳) گوهر انسانیتشان نابود و مغفول شده است - نجات بنی اسرائیل از شر فرعون
- (۴) گوهر انسانیتشان نابود و مغفول شده است - دور کردن مردم از افکار جاهلی

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - فصل ۱ مهارت معلمی - استاندارد ۶ - صفحه ۲۱ و ۲۴)

اگر انسان درست تربیت شود، از فرشته برتر می‌شود و اگر منحرف گردد از هر حیوانی پست‌تر خواهد شد. معلم نمی‌گذارد که گوهر انسانیت، نابود و مغفول شود. قرآن کریم درباره بعضی از انسان‌ها می‌فرماید: ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ﴾ «آنها مثل حیوانات هستند، بلکه پست‌تر.» براساس آیات قرآن کریم، یکی از شاخصه‌ها و اهداف بزرگ حضرت موسی (ع) نجات بنی اسرائیل از شر فرعون بود؛ چنان‌که با صراحت به فرعون گفت: ﴿أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ «بنی اسرائیل را [آزاد کن و] همراه ما بفرست.»

نکته مهم

دلیل انحراف ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ﴾ ← ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ یعنی غفلت است.

۱۶- عبارت «عدم اشتباه فرد در تشخیص دنیا و آخرت معلول بهره‌مندی از علم واقعی است.» با استناد به کدام عبارت قرآنی قابل نتیجه‌گیری است؟

- (۱) ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ﴾
 (۲) ﴿وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾
 (۳) ﴿وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ﴾
 (۴) ﴿وَجَعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - مفهومی - فصل ۱ مهارت معلمی - سریع - صفحه ۲۴ و ۲۵)

در قرآن کریم آمده است گروهی جذب اموال قارون شده بودند و می‌گفتند: «ای کاش ما هم مثل قارون ثروتمند بودیم.» ولی کسانی که اهل علم بودند به آن‌ها چنین تذکر می‌دادند ﴿وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ﴾ «وای بر شما! پاداش الهی بهتر است.» از این آیه استفاده می‌شود که اگر کسی علم واقعی داشته باشد، در تشخیص دنیا و آخرت اشتباه نمی‌کند.

۱۷- در آیه شریفه ۱ سوره مبارکه قلم ﴿ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾ کدام ارزش و امتیاز کار معلمی بیان شده است؟

- (۱) معلمی یک انتخاب صحیح است.
 (۲) علم را مقدس بدانیم.
 (۳) کلاس‌داری را ساده نگیریم.
 (۴) تربیت کار خداست.

پاسخ: گزینه ۲

(آسان - مفهومی - فصل ۱ مهارت معلمی - سریع - صفحه ۲۵)

در آیه ﴿ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾ «ن، سوگند به قلم و آنچه می‌نویسد.» خداوند به قلم و آنچه نوشته می‌شود، قسم خورده است و به همین دلیل ما باید علم را مقدس بدانیم.

۱۸- عبارت قرآنی ﴿فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ﴾ نفی کدام محدودیت را در موضوع آموزش مطرح کرده است؟

- (۱) مقداری (۲) انسانی (۳) مکتبی (۴) زمانی و مکانی

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - مفهومی - فصل ۱ مهارت معلمی - سریع - صفحه ۲۶)

در بخشی از آیه ۱۲۲ سوره توبه می‌خوانیم: «چرا در هر گروهی از مردم، دسته‌ای کوچ نمی‌کنند تا در دین فقیه شوند؟» که به نفی محدودیت مقداری اشاره دارد.

۱۹- منظور از حیات در وعده الهی ﴿فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً﴾ چیست و ظرف زمانی تحقق کدام آیه یا آیات پس از کشته شدن هابیل به دست قابیل بوده است؟

- (۱) حیات فکری، عقلی، معنوی، اخلاقی و اجتماعی - ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا عَزَاكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ * الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ﴾
 (۲) حیات فکری، عقلی، معنوی، اخلاقی و اجتماعی - ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤَارِي سَوْأَةَ أَخِيهِ﴾
 (۳) زندگی پاک و طیب در آخرت - ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا عَزَاكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ * الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ﴾
 (۴) زندگی پاک و طیب در آخرت - ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤَارِي سَوْأَةَ أَخِيهِ﴾

پاسخ: گزینه ۲

(دشوار - مفهومی - فصل ۱ مهارت معلمی - استاندارد - صفحه ۲۶، ۲۷ و ۲۸)

حیات اقسام مختلفی دارد؛ گیاهی، حیوانی، فکری و ابدی. مقصود از حیاتی که با دعوت انبیاء (ع) فراهم می‌آید، حیات حیوانی نیست. چون این نوع حیات بدون دعوت انبیاء نیز وجود دارد؛ بلکه مقصود، حیات فکری، عقلی، معنوی، اخلاقی و اجتماعی و در یک کلام، حیات انسان در تمام زمینه‌هاست. حیات انسان، در ایمان و عمل صالح است: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً﴾ آیه ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤَارِي سَوْأَةَ أَخِيهِ﴾ «پس خداوند زاغی را فرستاد که زمین را می‌کاود، تا به او نشان دهد که چگونه کشته برادرش را بپوشاند [و دفن کند].» بیانگر کشته شدن هابیل به دست قابیل و دفن کردن اوست.

۲۰- از منظر قرآن چه چیزی بر آفرینش انسان مقدم است و کدام مورد، عبارت «در دین اسلام برتری جنسیتی مردود است و مرد و زن جایگاه یکسانی دارند» را تبیین می‌کند؟

- ۱) ﴿الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ﴾ - ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ﴾
- ۲) ﴿الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ﴾ - ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾
- ۳) ﴿عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾ - ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾
- ۴) ﴿عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾ - ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ﴾

(متوسط - خط به خط - فصل ۱ مهارت معلمی - استاندارد ۶ - صفحه ۲۸ و ۲۹)

پاسخ: گزینه ۳

در سوره الرحمن ابتدا به تعلیم قرآن اشاره می‌کند، سپس آفرینش انسان: ﴿الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ «خداوند قرآن را آموخت و انسان را آفرید».

در آیه ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً﴾ «هرکس کار شایسته‌ای کند، چه مرد یا زن، در حالی که مؤمن باشد، به زندگی پاک و پسندیده زنده‌اش می‌داریم.» خداوند هرگونه برتری جنسیتی را مردود اعلام می‌کند.

بودجه‌بندی
آزمون

شامل سرفصل‌های: ۱. درک مفهوم متن، ۲. استدلال بر پایه گزاره‌های منطقی، ۳. طبقه‌بندی و تحلیل متغیرها، ۴. مقایسه‌های کمی و حل مسائل عددی و ۵. هوش تجسمی

سهم در
کنکور

درک مفهوم متن: ۳ سؤال / استدلال بر پایه گزاره‌های منطقی: ۴ سؤال / طبقه‌بندی و تحلیل متغیرها: ۳ سؤال / مقایسه‌های کمی و حل مسائل عددی: ۵ سؤال و هوش تجسمی: ۵ سؤال

راهنمایی: در این بخش از آزمون، یک متن داده شده است. این متن را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌های ۲۱ تا ۲۳ را با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، انتخاب کنید و در پاسخنامه علامت بزنید.

«براساس تعریف رابین رابرتسون، آرکی تایپ‌ها یا کهن‌الگوها قصه‌هایی هستند که مرتب در زندگی ما تکرار می‌شوند. قرن‌ها و هزاره‌ها می‌گذرد، اما بعضی قصه‌ها گویی ثابت و تکرارشونده هستند. تقریباً همین تعریف را اسطوره‌شناسان برای اسطوره ارائه می‌دهند. آن‌ها اسطوره را بن‌مایه مشترک همه قصه‌ها می‌دانند. با این‌که قصه‌های بسیاری در ملل و فرهنگ‌های مختلف وجود دارند که به ظاهر از هم متفاوت‌اند، ولی با بررسی آن‌ها پی می‌بریم که تعداد محدودی بن‌مایه یا موتیف تکرارشونده در این قصه‌ها مشترک هستند.

دیدگاه اسطوره‌شناسی و کهن‌الگویی ممکن است این باور را در ما تقویت کند که زندگی جبری و تاریخ در حال تکرار شدن است. در مقابل می‌توان گفت: آری! زندگی پر از جبر است اما آگاهی از همین جبر به ما اختیار و حق انتخاب می‌دهد. اختیاری که بدون آگاهی از جبرها و محدودیت‌ها باشد، یک اختیار تخیلی و توهمی است. مثلاً کسی به قواعد فیزیک مثل جاذبه زمین و اصطکاک آگاه باشد، می‌داند که اختیار پروازکردن برای انسان، کاملاً تخیلی است. براساس این دیدگاه اسطوره‌ها همان کهن‌الگوها یا جان‌مایه‌های داستان‌های زندگی هستند و ما با مرور آن‌ها می‌توانیم نگاهی عمیق‌تر به زندگی داشته باشیم.»

۲۱- با توجه به پاراگراف اول متن، اگر بخواهیم زندگی انسان را از دیدگاه اسطوره‌شناسی تحلیل کنیم، کدام‌یک از گزینه‌های زیر منطقی‌تر به نظر می‌آید؟

۱) پیروان اسطوره‌شناسی اساساً حق اختیار و انتخاب را برای انسان نادیده می‌گیرند و معتقدند که انتخاب انسان صرفاً به مواردی تکرارشونده مربوط می‌شود.

۲) اگرچه هر موقعیت زندگی منحصر به فرد است، اما می‌توانیم همین موقعیت‌های متفاوت را در چارچوب مشخصی قرار دهیم که زندگی را برای ما قابل فهم کند.

۳) بن‌مایه‌های مشترکی در زندگی همه انسان‌ها وجود دارد که با پی‌بردن به آن‌ها می‌فهمیم آدم‌ها در موقعیت‌هایی تکرارشونده قرار گرفته‌اند.

۴) با وجود آن‌که زندگی انسان ظاهراً سرشار از تجربه‌های تازه و متفاوت است، ولی تصور انسان‌ها بر این است تمام آن‌ها موقعیت‌هایی تکرارشونده هستند.

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - مفهومی - زمانبر ۵ - درک مفهوم متن)

با توجه به پاراگراف اول متن، اسطوره‌شناسی به بررسی این موضوع می‌پردازد که قصه‌ها با وجود تفاوت‌هایی که در موقعیت‌های مختلف با یکدیگر دارند، دارای تعدادی بن‌مایه مشترک هستند که در طول سده‌های مختلف در تمام آثار این موتیف‌ها تکرار شده است. اگر با توجه به سؤال این مسئله را به زندگی انسان تعمیم دهیم، می‌توانیم این‌گونه نتیجه‌گیری کنیم که انسان‌ها با وجود تجربه‌های منحصر به فرد همگی در چارچوب مشخصی زندگی می‌کنند که شبیه همان بن‌مایه‌های مشترک قصه‌هاست و همان‌طور که با پی‌بردن به بن‌مایه‌های مشترک اسطوره‌ها می‌توانیم آن‌ها را بهتر بشناسیم، با فهمیدن چارچوب مشخص و یکسان زندگی نیز می‌توان به درک بهتری از آن رسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در این عقیده به هیچ عنوان اختیار و قدرت انتخاب انسان نفی نمی‌شود؛ چرا که از این دیدگاه انسان با وجود آن‌که در چارچوب مشخصی زندگی می‌کند، ولی توانایی انتخاب موقعیت‌های مختلف خود را دارد.

۳ بن‌مایه‌های مشترک در زندگی انسان‌ها مربوط به چارچوب کلی زندگی انسان است و موقعیت‌ها و تجربه‌های هرکس در زندگی منحصر به فرد است و به هیچ وجه تکرار شونده نیست.

۴ به هیچ عنوان انسان‌ها تصور این را ندارند که زندگیشان درگیر موقعیت‌هایی تکراری است. صرفاً کسانی که با اسطوره‌شناسی آشنایی داشته باشند، برخی موارد زندگی را تکراری می‌دانند، ولی این موضوع اصلاً درباره تمام انسان‌ها صدق نمی‌کند.

درک متن

یکی از مباحث مهم هوش کلامی و درک مطلب، مبحث درک متن است. در سؤال‌های این تیپ هدف طراح، سنجش مهارت داوطلبان در خواندن و درک متن‌ها است. البته در بعضی از سؤال‌ها نیز به تحلیل و نتیجه‌گیری از متن نیاز دارید. موضوع متن‌های این سؤال‌ها هر چیزی می‌تواند باشد: علمی، ادبی، سفرنامه، زندگی‌نامه و مهم‌ترین نکته‌ای که باید در حل این تیپ سؤال در نظر داشته باشید، این است که اطلاعاتی که برای پاسخ‌گویی لازم دارید در خود متن آمده و پاسخ شما باید براساس اطلاعات داده شده باشد، نه دانش شخصی شما! البته گاهی لازم است برای تحلیل و نتیجه‌گیری، کمی دقت به خرج دهید.

روش حل سؤالات درک مفهوم متن

برای پاسخ‌گویی به این قسمت، نکات زیر را رعایت کنید:

- ۱) ابتدا متن و سپس سؤالات آن را به دقت بخوانید.
- ۲) کلمات کلیدی و مهم مربوط به سؤالات را در متن پیدا کنید.
- ۳) درک مفهوم کلی متن برای پاسخ به برخی از سؤالات کمک می‌کند.
- ۴) تنها در صورت لزوم به جزئیات متن بپردازید.

مشاوره‌نامه

این بخش شامل یک متن با ۳ سؤال است که برای پاسخ‌گویی به این سؤالات، درک و فهم کامل متن لازم است، چرا که سؤالات مرتبط با آن، استنتاجی و استدلالی هستند. برخلاف ظاهر فریبنده این بخش، پاسخ‌دهی به بعضی از سؤالات چندان ساده نیست و معمولاً بعد از خواندن سؤالات، لازم است دوباره به متن برگردیم و جملات مهم متن را مورد بررسی قرار دهیم.

۲۲- با توجه به آنچه در متن خواندیم، تمام گزینه‌های زیر، درست است، به جز:

- ۱) اسطوره تنگناهای موقعیت را به انسان نشان می‌دهد.
- ۲) محدودیت‌ها مانع اختیارات عملی و باورپذیر انسان‌ها نیستند.
- ۳) اسطوره می‌تواند انسان را در خروج از بعضی از بحران‌ها یاری کند.
- ۴) جبر اساساً بر پایه اختیارات و انتخاب‌های انسان‌ها شکل می‌گیرد.

پاسخ: گزینه ۴ ؟ (متوسط - مفهومی - سریع) - درک مفهوم متن

با توجه به متن، برعکس این عبارت صدق می‌کند؛ یعنی اختیارات و انتخاب‌های انسان بر پایه جبر شکل می‌گیرد. با توجه به متن تا زمانی که جبرها را به خوبی نشناسیم، نمی‌توانیم انتخاب‌هایی منطقی و درست داشته باشیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) با توجه به متن، اسطوره‌شناسی باعث می‌شود که ما جبرها و قواعد ثابت را بشناسیم و این دقیقاً همان تنگناهای موقعیت است.
- ۲) همان‌طور که در متن خواندیم تا محدودیت‌ها را ندانیم، نمی‌توانیم تفکراتی درست و منطقی داشته باشیم. پس روشن است که محدودیت‌ها مانع اختیارات عملی و باورپذیر انسان‌ها نیستند.

همان‌گونه که اسطوره باعث می‌شود ما محدودیت‌ها و قواعد را بشناسیم و در واقع به تنگناهای موقعیت‌ها پی ببریم، به خودی خود می‌تواند به ما در خروج از بحران‌ها نیز یاری برساند. چرا که با توجه به متن، هر وقت قواعد قطعی را بپذیریم، می‌توانیم راه درست را نیز کشف کنیم.

۲۳- پاسخ کدام‌یک از پرسش‌های زیر در متن بالا یافت نمی‌شود؟

- ۱) آرکی تایپ‌ها یا کهن‌الگوها چه ارتباطی با اسطوره دارند؟
- ۲) اسطوره‌شناسی چه تأثیری بر زندگی انسان‌ها دارد؟
- ۳) ارتباط اسطوره‌شناسی با قواعد فیزیک چگونه است؟
- ۴) آیا از اسطوره‌شناسی می‌توان به موضوع جبر و اختیار رسید؟

پاسخ: گزینه ۳ ؟ (آسان - مفهومی - سریع) - درک مفهوم متن

در متن به ارتباط میان اسطوره‌شناسی و قواعد فیزیک پرداخته نشده است و صرفاً قواعد فیزیک به عنوان مصداق‌هایی برای محدودیت‌های موجود در جهان مطرح شده است و این به طور کلی ارتباطی با بحث اسطوره ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ در پاراگراف اول متن، درباره این موضوع صحبت شد که اسطوره‌ها همان آرکی تایپ‌ها یا کهن‌الگوها هستند.
- ۲ همان‌طور که در متن خواندیم، اگر زندگی را از دیدگاه اسطوره‌شناسی بگیریم، می‌توانیم چارچوب کلی زندگی و قواعد ثابت آن را کشف کنیم تا زندگی بهتری داشته باشیم و در موقعیت‌های مختلف تصمیم‌های بهتر و منطقی‌تری بگیریم.
- ۴ در پاراگراف دوم متن خواندیم که زندگی از این دیدگاه دارای چارچوب و قواعد ثابت و روشنی است و این موضوع با وجود آن‌که جبر را می‌رساند ولی اختیار انسان را نفی نمی‌کند و در واقع با دانستن همین جبر است که انسان می‌تواند از اختیار خود بهتر و منطقی‌تر استفاده کند.

راهنمایی: برای پاسخ‌گویی به سؤال‌های ۲۴ تا ۲۷، لازم است موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را با دقت بخوانید و با توجه به مطالب مطرح‌شده در هر سؤال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

- ۲۴- ویکتور فرانکل معتقد است که درد و رنج یک انسان مشابه عملکرد گاز است. مقدار مشخصی از گاز که به داخل یک اتاق پمپاژ می‌شود، در نهایت بدون اهمیت داشتن اندازه اتاق، تمام آن را به طور یکسان در بر می‌گیرد. درد و رنج هم دقیقاً به همین شکل عمل می‌کند. روح و ضمیر آگاه انسان را کامل در برمی‌گیرد و فارغ از میزان آن و ظرفیت انسان، وجود وی را کاملاً احاطه می‌کند. بر این اساس می‌توان گفت که
- کدام گزینه متن بالا را به بهترین صورت کامل می‌کند؟
- ۱) میزان رنج بشر کاملاً نسبی است.
 - ۲) میزان رنج بشر وابسته به ظرفیت اوست.
 - ۳) میزان رنج انسان‌ها یکسان است.
 - ۴) میزان رنج با گذر زمان بیشتر می‌شود.

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - مفهومی - سریع +) - استدلال بر پایه گزاره‌های منطقی)

با توجه به آنچه که متن بالا مطرح می‌کند، مهم نیست میزان درد و رنج وارده به انسان چقدر باشد؛ چرا که مثل گاز پمپاژ شده به یک اتاق در مدت زمانی، تمام اتاق را در بر می‌گیرد، درد و رنج هم هر میزانی که باشد، تمام وجود انسان را می‌گیرد. پس کسی نمی‌تواند بگوید که درد من بیشتر از دیگری است و در واقع این موضوع همین نتیجه‌گیری را می‌رساند که میزان رنج بشر اساساً نسبی است و هیچ چیز قطعی درباره میزان آن وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ در متن چنین موضوعی مطرح نشده است و در واقع نمی‌توان ارتباطی میان رنج انسان و ظرفیت او در نظر گرفت. با توجه به متن، رنج انسان هر میزانی که باشد، تمام وجود او را می‌گیرد و این مسئله ارتباطی با ظرفیت او ندارد.
- ۳ همان‌طور که گفتیم با توجه به متن، میزان رنج هر چقدر که باشد، به تمام وجود او سرایت می‌کند و به هیچ عنوان نمی‌توان گفت که میزان رنج همه یکسان است، بلکه کم و زیاد بودن آن اساساً مطرح نیست.
- ۴ در متن هیچ صحبتی پیرامون افزایش رنج در گذر زمان نشده است؛ بلکه صرفاً می‌توان این‌گونه برداشت کرد که میزان رنج وارده، در طول زمانی مشخص، بیشتر در وجود انسان جاری می‌شود و نمی‌توان گفت که گذر زمان رنج را افزایش می‌دهد.

استدلال بر پایه گزاره‌های منطقی

سبک این سؤال‌ها عمدتاً به این صورت است که متنی در اختیار شما قرار گرفته و سؤال مفهومی از این متن پرسیده می‌شود؛ این سؤال می‌تواند به صورت‌های مختلفی مطرح شود؛ مثلاً درست یا نادرست بودن گزاره‌ها، نتیجه‌گیری منطقی، بدیهی بودن عبارات یا حتی پرسیدن سؤالی از دل متن حالت‌های مختلفی هستند که می‌توانند در سؤالات درک تجزیه و تحلیل متن مطرح شوند. برای پاسخ به این سؤالات چند نکته زیر را حتماً مد نظر داشته باشید:

(۱) سؤال‌هایی که پرسیده می‌شود، کاملاً مربوط به اطلاعاتی است که متن در اختیارمان قرار می‌دهد؛ شاید سؤال مربوط به تحلیل و نتیجه‌گیری باشد و کمی سخت به نظر بیاید، اما هر چه باشد از اطلاعات متن است.

(۲) به هیچ عنوان اطلاعات شخصی خود را در پاسخ به این سؤالات به کار نیندازید! چرا که شاید طراح اطلاعات نادرستی در متن مطرح کند و سؤالی را که می‌پرسد باید با استفاده از همان اطلاعات نادرست پاسخ داد! منبع اصلی پاسخ برای ما همیشه «متن داده شده» است.

(۳) مدیریت زمان نه تنها در این سؤالات بلکه در تمام سؤالات مهم است، پس باید کاری کنید که کمترین میزان وقت را استفاده کنید.

(۴) در خوانش متن به حروف ربط که در معنای جمله‌ها تأثیر گذارند، معنای واژگان و قیدهایی مثل «هرگز، همیشه، گاهی و ...» که در معنا و مفهوم جمله‌ها تأثیرگذارند، دقت کنید.

مشاوره‌نامه

هدف از این‌گونه سؤالات آن است که منطق درون متن را فهمیده و از متن، نتیجه‌های منطقی بگیرید.

مهم‌ترین انواع سؤالات این بخش عبارت‌اند از:

(۱) تقویت یا تضعیف استدلال (۲) فرضیه پنهان (۳) جبر گزاره‌ها (۴) نتیجه‌گیری (۵) ارتباط

۲۵- در دهه ۱۹۶۰، والتر میشل آزمایشی را روی تعدادی از کودکان ۴ تا ۵ ساله انجام داد. به این صورت که کودک را در اتاقی تنها می‌گذاشتند یک مارشمالو در جلوی او قرار می‌دادند. سپس پژوهشگر یک بازی را با کودک شروع می‌کرد و به او می‌گفت که از اتاق بیرون می‌رود و اگر در این مدت کودک مارشمالو را نخورد، به او یک مارشمالوی دیگر جایزه می‌دهد، ولی اگر کودک آن یک عدد را می‌خورد، دیگر جایزه‌ای به او تعلق نمی‌گرفت. در نهایت تعداد کمی از کودکان مورد آزمایش توانستند بر وسوسه خود غلبه کنند و به امید دریافت پاداش، مارشمالو را نخوردند. پژوهشگران سال‌ها بعد دوباره این کودکان را مورد مطالعه قرار دادند و متوجه شدند آن‌هایی که حاضر شدند مارشمالوی خود را نخورند و به امید پاداش صبر کردند، در دبیرستان نمره‌های بهتری گرفتند، کمتر به اضافه وزن دچار شدند و توانایی بهتری در مدیریت زندگی خود داشتند.

کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌تواند برداشت مناسبی از نتیجه آزمایش بالا باشد؟

- (۱) تحمل رنج و ناراحتی می‌تواند موجب کسب رضایت در آینده شود.
- (۲) انسان باید بیشترین بهره را از فرصت‌هایش ببرد تا به خشنودی دست یابد.
- (۳) به تأخیر انداختن خشنودی یکی از مهارت‌های مهم برای کسب موفقیت است.
- (۴) شخصیت انسان در بزرگسالی ارتباط عمیقی با رفتارهای او در دوران کودکی دارد.

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - مفهومی - سریع) - استدلال بر پایه گزاره‌های منطقی

با توجه به متن، کودکانی که حاضر شدند به خاطر دریافت پاداش، این رنج را تحمل کنند که مارشمالوی پیش روی خود را نخورند، در واقع خشنودی خود را به خاطر پاداش به تأخیر انداخته بودند تا احتمالاً به خشنودی و رضایت بیشتری دست یابند؛ سپس همان‌طور که در متن خواندیم، این کودکان در بزرگسالی نیز موفق‌تر و منضبط‌تر رفتار می‌کردند. پس اساساً این گزینه که می‌گوید انسان باید بیشترین بهره را از فرصت‌هایش ببرد تا به خشنودی دست یابد، ارتباطی با نتیجه آزمایش ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) همان‌طور که در متن خواندیم، کودکانی که رنج اولیه را تحمل کردند، در ادامه راه خشنودتر از بقیه بودند. پس می‌توان این‌گونه گفت که گاهی اوقات تحمل رنج و ناراحتی می‌تواند موجب کسب رضایت در آینده شود.

۳) همان‌طور که در متن خواندیم و توضیح هم داده شد، کسانی که حاضر بودند خشنودی خود را برای دریافت پاداش و خشنودی بیشتر در آینده به تعویق بیندازند، آدم‌های موفق‌تری شدند.

۴ همان طور که در متن روشن بود، پژوهشگرانی رفتارهای ۴، ۵ سالگی کودکان را به بزرگسالی آن‌ها تعمیم دادند و روشن است که وضعیت و رفتارهای انسان در بزرگسالی ارتباط عمیقی با کودکی او دارد.

۲۶- با بیشتر شدن اطلاعات انسان از هستی، کنترل او بر طبیعت بیشتر شده است. این وضعیت رفاه بیشتری برای انسان فراهم آورده است که لازمه زندگی اوست ولی کیفیت جادویی، رازگونه و اسرارآمیز جهان محو شده است. دیگر نه تندر آوای خشمگین خداوند و نه آذرخش تیر انتقام اوست. دیگر نه رودخانه پناهگاه ارواح و نه درخت سرچشمه زندگی انسان است. دیگر سنگ‌ها، گیاهان و حیوانات با انسان سخن نمی‌گویند، چرا که می‌انگارند گفته‌هایش را نمی‌شنوند.

با توجه به متن بالا، کدام گزینه نتیجه‌گیری منطقی‌تر دارد؟

- (۱) هرچه شناخت علمی افزایش می‌یابد، دنیا غیرانسانی‌تر می‌شود.
- (۲) شناخت انسان از جهان با درک زیبایی‌های آن رابطه مستقیم دارد.
- (۳) افزایش شناخت انسان از جهان سبب کاهش امکانات بیرونی او می‌شود.
- (۴) شناخت علمی جهان علاوه بر افزایش رفاه، روح را نیز پرورش می‌دهد.

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - مفهومی - سریع +) - استدلال بر پایه گزاره‌های منطقی

با توجه به آنچه که در متن خواندیم، بیشتر شدن اطلاعات انسان از جهان هستی و افزایش شناخت او سبب شده است که زیبایی‌های جهان را کمتر درک کند و صرفاً به رفاه شخصی خود بیندیشد. پس گزینه «۱» منطقی‌تر از سایر گزینه‌ها به نظر می‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ همان طور که خواندیم، شناخت علمی جهان هستی سبب کمتر شدن زیبایی جهان برای انسان می‌شود. پس در واقع شناخت انسان با درک زیبایی‌های جهان رابطه عکس دارد نه مستقیم.

۳ با توجه به متن، شناخت علمی جهان و افزایش اطلاعات انسان سبب افزایش رفاه یا همان امکانات بیرونی او می‌شود؛ پس این گزینه هم نادرست است.

۴ شناخت علمی جهان رفاه انسان را افزایش می‌دهد ولی همان طور که خواندیم، تأثیرش بر روح و جان انسان برعکس است؛ زیرا سبب کاهش زیبایی‌های جهان برای انسان می‌شود.

۲۷- یک فیلم متشکل از عکس‌هایی پیوسته است که دو ویژگی دوام بصری و پدیده فای در مغز انسان سبب می‌شود که این عکس‌ها به صورت تصاویری پیوسته و متحرک دیده شوند. دوام بصری یک ویژگی ارگانیک در چشم انسان است که باعث می‌شود مغز انسان تصویری را که بر شبکه چشمش می‌افتد تا زمانی حدود یک بیستم تا یک پنجم ثانیه پس از کنار رفتن تصویر از مقابل چشمش، همچنان حفظ کند. در کنار این موضوع، پدیده فای همان است که موجب می‌شود پژه‌های یک پنکه در حال حرکت را به گونه تیغه‌ای واحد و مدور ببینیم. تکنیک فیلمبرداری بر این دو پدیده استوار است. این گونه که اگر فرکانس نور در لحظه انعکاس روی پرده پنجاه بار در ثانیه منکسر شود، ما فاصله سیاه میان قاب‌های فیلم را نمی‌بینیم و هم‌چنین اگر تصاویر ساکن با ۱۲ تا ۲۴ بار در ثانیه پشت سر هم بیابند، آن‌ها را هم‌چون تصاویری متحرک می‌انگاریم.

کدام گزینه، کارکرد دو بخشی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، به بهترین شکل نشان می‌دهد؟

- (۱) اولی پدیده‌ای است در ذهن انسان و دومی ناظر بر کاربرد آن در فیلمبرداری است.
- (۲) اولی یک ویژگی بصری است و دومی خطایی است که بر اثر این ویژگی بصری شکل می‌گیرد.
- (۳) اولی همان است که پژه‌های رنگارنگ چرخ گردان را تک‌رنگ می‌بینیم و دومی کارکرد دوام بصری است.
- (۴) اولی همان پدیده‌ای است که ناظر بر ماندگاری تصاویر در ذهن است و دومی همان دوام بصری است.

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - مفهومی - زمانبر +) - استدلال بر پایه گزاره‌های منطقی

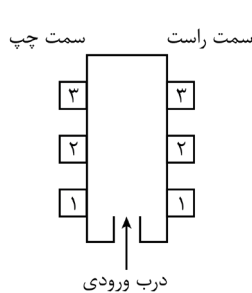
با توجه به متن، پدیده‌ی فای همان است که باعث می‌شود، تصاویر جدا از هم را اگر با سرعتی مشخص پشت هم بیایند، به صورت یک تصویر واحد ببینیم، همان‌طور که پره‌های یک پنکه به صورت یک تیغه‌ی واحد دیده می‌شود. پس دیدن پره‌های رنگارنگ چرخ گردان به صورت تک‌رنگ همان پدیده‌ی فای است و دومی ناظر بر همان کارکرد دوام بصری است که یک ویژگی ارگانیک در چشم انسان است و تصاویری را که روی پرده نقش می‌بندد در شبکیه‌ی انسان مدت زمانی محدود ماندگار می‌شود و با استفاده از همین موضوع در فیلمبرداری، کاری می‌کنند که ما فاصله‌ی سیاه میان قاب‌های فیلم را نبینیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) این که اولی یعنی پدیده‌ی فای پدیده‌ای است در ذهن انسان درست است ولی دومی ناظر بر کاربرد آن در فیلمبرداری نیست. زیرا دومی مربوط به کاربرد دوام بصری در فیلمبرداری است.
- ۲) شاید بتوان اولی را به عنوان یک ویژگی بصری پذیرفت ولی دومی را نمی‌توان خطای آن در نظر گرفت. بلکه دومی کارکرد دوام بصری در فیلمبرداری است.
- ۴) ماندگاری تصویر در ذهن انسان مربوط به دوام بصری است نه پدیده‌ی فای؛ ولی این که دومی همان دوام بصری است، درست است.

راهنمایی: اطلاعات زیر را بخوانید و با توجه به آن، پاسخ سؤال‌های ۲۸ تا ۳۰ را در پاسخنامه علامت بزنید.

نقشه‌ی ساختمانی زیر، مربوط به دفتر کار شش نفر به نام‌های A، B، C، D، E و F است.

اطلاعات زیر را داریم:

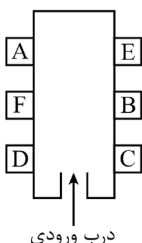
- (الف) میز B و C هر دو در سمت راست راهرو قرار دارند.
 - (ب) میز A در سمت راست راهرو قرار ندارد.
 - (ج) میز E و F در طرف‌های مقابل راهرو هستند، اما روبه‌روی هم نیستند.
 - (د) میز C و D روبه‌روی هم هستند.
 - (ه) میز E و F ورودی دفتر نیستند.
 - (و) میز F همسایه‌ی راست میز A و در همان سمت آن قرار دارد.
- ۲۸- اگر E پشت میز نشسته باشد، میز چه کسی روبه‌روی او و در سمت چپ راهرو قرار دارد؟

(۱) B (۲) A (۳) C (۴) D

(دشوار - استنباطی - زمانبر) - طبقه‌بندی و تحلیل متغیرها

پاسخ: گزینه ۲

با توجه به شرط (الف)، میزهای B و C در سمت راست راهرو قرار دارند. طبق شرط‌های (ب) و (د)، میزهای A و D در سمت چپ راهرو قرار دارند و با توجه به شرط (و)، میز F در سمت چپ راهرو قرار دارد. از آن‌جا که میز E در سمت راست ورودی دفتر نیست، پس اگر میز دوم سمت راست متعلق به میز E باشد و چون E و F روبه‌روی هم نیستند و F پایین‌تر از A قرار دارد و ورودی دفتر هم نیست، پس میز سوم سمت راست متعلق به E و میز دوم سمت چپ متعلق به F است. همچنین چون F همسایه‌ی راست A و پایین‌تر از A است، پس A در جایگاه میز سوم سمت چپ قرار دارد. بنابراین میز اول در سمت چپ برای D و میز اول سمت راست هم برای C است. (چون روبه‌روی هم هستند). در نهایت جایگاه افراد به صورت شکل زیر مشخص می‌شود:

با توجه به جایگاه‌ها مشخص است که A روبه‌روی E و در سمت چپ راهرو است.

استدلال تحلیلی

در این بخش سؤالاتی مطرح می‌شوند که با تحلیل مناسب و درست، دانش‌آموز بتواند پاسخ درست را در گزینه‌ها پیدا کند. کشیدن جدول (شامل یک یا چند ستون) می‌تواند برای نظم بخشیدن به اطلاعات مفید باشد، اما توجه داشته باشید که این بخش از سؤالات زمان زیادی برای پاسخ‌گویی نیاز دارند و تنها با تمرین و تکرار زیاد می‌توانید در این بخش به مهارت برسید و در زمان تعیین‌شده به سؤالات پاسخ دهید.

۲۹- همسایه‌های کناری F چه کسی یا کسانی هستند؟

- (۱) فقط A (۲) A و D (۳) فقط C (۴) B و C

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - استنباطی - زمانبر ۵) - طبقه‌بندی و تحلیل متغیرها

با توجه به شکل پاسخ سؤال قبل A و D در همسایگی چپ و راست F قرار دارند.

۳۰- شنیده شد که D به کسی گفت: «به انتهای سمت راست راهرو برو». D آدرس میز چه کسی را داد؟

- (۱) E (۲) F (۳) B (۴) A

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - استنباطی - استاندارد ۵) - طبقه‌بندی و تحلیل متغیرها

میز D در ابتدای راهرو سمت چپ است، پس منظور D میز E است.

راهنمایی: سؤال‌های ۳۱ تا ۳۴ را به دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخنامه علامت بزنید.

۳۱- بین اعداد و اشکال زیر، ارتباطی وجود دارد. با پیدا کردن آن ارتباط، مشخص کنید به جای علامت سؤال، کدام عدد باید قرار گیرد؟

- (۱) ۱
(۲) ۱۴
(۳) ۲۱
(۴) ۷

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - محاسباتی - استاندارد ۵) - مقایسه کمی و حل مسائل عددی

اگر از دو مربع کناری ب.م.م (بزرگ‌ترین مقسوم‌علیه مشترک) بگیریم، عدد داخل مثلث پایین به دست می‌آید:

$$(۹, ۱۵) = ۳ \quad \text{و} \quad (۱۴, ۱۲) = ۲ \quad \text{و} \quad (۴۰, ۶۰) = ۲۰$$

$$(۲۱, ۶۳) = (۳ \times ۷, ۳^۲ \times ۷) = ۳ \times ۷ = ۲۱$$

مشاوره‌نامه

در سؤالات اعداد و اشکال باید اولویت‌های محاسباتی و ترکیب آن‌ها که شامل جمع و تفریق و تقسیم و ضرب است را در نظر بگیریم و حالت‌های خاص بخش‌پذیری، ب.م.م، ک.م.م و توان و جذر را نیز بررسی کنیم.

۳۲- یک طناب ۲۱۰ متری داریم، می‌خواهیم آن را به قطعات ۱۰ و ۲۰ متری تبدیل کنیم. حداکثر چند قطعه طناب ۲۰ متری می‌توانیم

داشته باشیم (توجه داشته باشید که از هر دو نوع قطعه باید وجود داشته باشد).

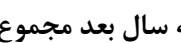
- (۱) ۸ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱ (۴) ۱۲

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - محاسباتی - استاندارد ۵) - مقایسه کمی و حل مسائل عددی

حداقل تعداد قطعه ۱۰ متری را در نظر می‌گیریم؛ اگر یکی از قطعات ۱۰ متری باشد، داریم:

باقیمانده طناب یعنی ۲۰۰ متر بر ۲۰ متر بخش‌پذیر است، بنابراین حداکثر تعداد قطعات ۲۰ متری برابر است با:

$$۲۰۰ \div ۲۰ = ۱۰$$

۳۳- سن مریم ۵ برابر سن ۴ سال پیش مهسا است. اگر سه سال بعد مجموع سن آن‌ها ۵۸ سال باشد، سن اکنون مریم چند سال است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۴۰

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - محاسباتی - استاندارد) - مقایسه کمی و حل مسائل عددی

اگر سن اکنون مریم را x و سن اکنون مهسا را y در نظر بگیریم، با توجه به اطلاعات صورت سؤال داریم:

$$x = 5(y - 4) \quad \text{سن مریم ۵ برابر سن ۴ سال پیش مهسا است.}$$

$$(x + 3) + (y + 3) = 58 \quad \text{سه سال بعد مجموع سن آنها ۵۸ سال است.}$$

$$(x + 3) + (y + 3) = 58 \Rightarrow x + y = 58 - 6 = 52 \xrightarrow{x=5(y-4)} 5(y-4) + y = 52$$

از دو معادله بالا داریم:

$$\Rightarrow 5y - 20 + y = 52 \Rightarrow 6y = 72 \Rightarrow y = \frac{72}{6} = 12$$

$$x = 5(y - 4) = 5(12 - 4) = 5 \times 8 = 40 \quad \text{سال}$$

بنابراین سن اکنون مریم برابر است با:

۳۴ - علی نصف کاری را به تنهایی در ۳ ساعت و مجتبی ۶۰ درصد همان کار را در ۶ ساعت انجام می‌دهد. اگر هر دو با هم کار کنند، کل کار در چه مدت انجام می‌شود؟

۲:۲۵' (۴)

۲:۰۰ (۳)

۳:۱۵' (۲)

۳:۴۵' (۱)

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - محاسباتی - استاندارد) - مقایسه کمی و حل مسائل عددی

ابتدا مدت زمان انجام کل کار به تنهایی توسط هر کدام را به دست می‌آوریم:

۱	۳
۲	۶

زمان انجام کل کار توسط علی، ساعت

۶۰	۶
۱۰۰	۱۰

زمان انجام کل کار توسط مجتبی، ساعت

$$\frac{6 \times 10}{6 + 10} = \frac{15}{4} \quad \text{ساعت}$$

حالا مدت زمان انجام کار را وقتی هر دو باهم کار می‌کنند به دست می‌آوریم:

$$\frac{15}{4} = 3 \frac{3 \times 15}{4 \times 15} = 3 \frac{45}{60} \rightarrow 3:45'$$

مدت زمان به دست آمده را به صورت ساعت و دقیقه می‌نویسیم:

راهنمایی: سؤال ۳۵ شامل دو مقدار است، یکی در ستون «الف» و دیگری در ستون «ب». مقادیر دو ستون را با هم مقایسه نموده و با توجه به دستورالعمل زیر، پاسخ صحیح را تعیین کنید:

- اگر مقدار ستون «الف» بزرگتر است، در پاسخنامه گزینه ۱ را علامت بزنید.
- اگر مقدار ستون «ب» بزرگتر است، در پاسخنامه گزینه ۲ را علامت بزنید.
- اگر مقادیر دو ستون «الف» و «ب» با هم برابر هستند، در پاسخنامه گزینه ۳ را علامت بزنید.
- اگر نتوان رابطه‌ای بین مقادیر دو ستون «الف» و «ب» تعیین نمود، در پاسخنامه گزینه ۴ را علامت بزنید.

۳۵ - میانگین سن پنج فرزند یک خانواده ۴۸ سال است.

الف

مجموع سن سه فرزند آخر

ب

مجموع سن دو فرزند اول

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - محاسباتی - استاندارد) - مقایسه کمی و حل مسائل عددی

اگر فرزندان یک خانواده ۵ نفر باشند و میانگین سنی آنها ۴۸ سال باشد، مجموع سن آنها ۲۴۰ است. ما اندازه همه داده‌ها را نداریم تا مشخص کنیم مجموع سن آنها در دسته‌های جدید چقدر است و اطلاعی نداریم که سه فرزند آخر چند ساله هستند و دو فرزند اول چند ساله هستند. با این شرایط هیچ مقایسه‌ای وجود نخواهد داشت و بنابراین گزینه «۴» را انتخاب می‌کنیم.

راهنمایی: این بخش از آزمون، سؤال‌هایی از نوع تجسمی را شامل می‌شود. هریک از سؤال‌های ۳۶ تا ۴۰ را به‌دقت بررسی نموده و جواب صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.

۳۶- کدام شکل دوران یافته شکل روبه‌رو است؟

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - مفهومی - استاندارد ۶) - هوش تجسمی

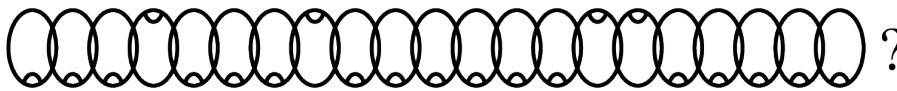
اگر شکل مرجع را ۹۰ درجه در خلاف جهت عقربه‌های ساعت بچرخانیم، شکل گزینه «۳» حاصل می‌شود.

دوران

دوران چرخاندن یک تصویر یا شیء است که دو جهت ساعتگرد (جهت عقربه‌های ساعت) و پاد ساعتگرد (خلاف عقربه‌های ساعت) و اندازه‌های متفاوتی از ۰ تا ۳۶۰ درجه را شامل می‌شود که اندازه‌های ۴۵°، ۹۰° و ۱۸۰° از اندازه‌های معروف و شناخته شده هستند. در دوران فقط موقعیت اجزای یک شکل جابه‌جا می‌شوند و اندازه‌ها و شکل‌ها و رنگ‌ها بدون تغییر باقی می‌مانند.

۳۷- کدام الگو باید جای علامت سؤال باشد؟

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - محاسباتی - استاندارد ۶) - هوش تجسمی

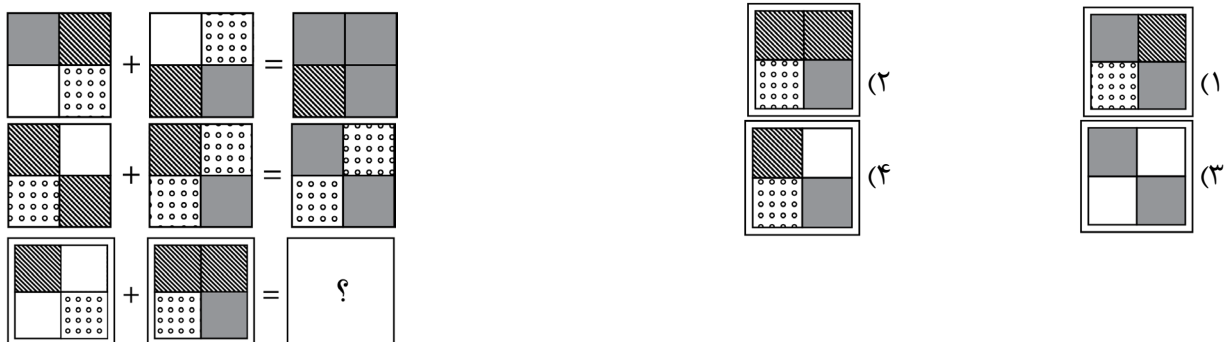
الگو به این صورت است که هر سه بیضی با نیم‌دایره در قسمت پایین پس از دو بار تکرار به شش بیضی با نیم‌دایره در پایین تبدیل می‌شود، بنابراین برای تکمیل این الگو باید یک بیضی به پنج بیضی با دایره پایین اضافه کنیم که این الگو فقط در گزینه «۱» رعایت شده است. الگوی بیضی با نیم‌دایره بالا به این صورت است که پس از دو بار تکرار به دو بیضی با نیم‌دایره بالا تبدیل می‌شود.

الگوهای تجسمی

در الگوهای تجسمی سعی کنید شباهت‌ها را بررسی کنید و از آن‌ها نوعی الگو بسازید و از تفاوت‌های موجود تغییرات الگو را کشف کنید. از مجموع شباهت‌ها و تفاوت‌ها نوعی رابطه بسازید که بتوان الگو را با آن تفسیر کرد.

۳۸- در تساوی دوم، همان ارتباطی برقرار است که در تساوی اول وجود دارد، به جای علامت سؤال، کدام شکل قرار می‌گیرد؟

پاسخ: گزینه ۱

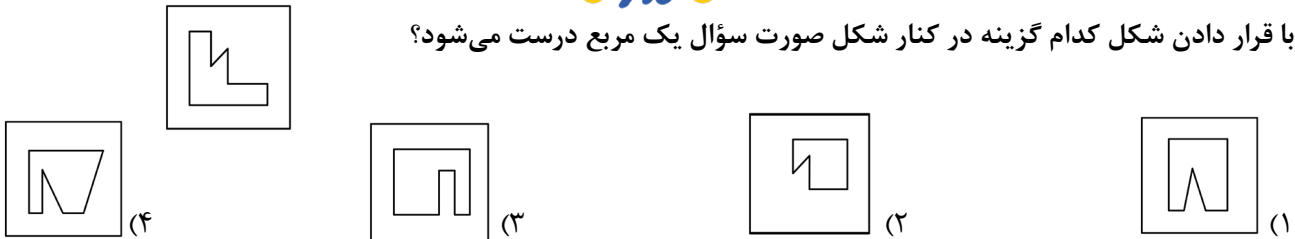
(متوسط - محاسباتی - استاندارد ۶) - هوش تجسمی

روابط بین رنگ‌ها و نقطه‌چین‌ها را به این صورت داریم:

مشکی = سفید + مشکی
 مشکی = نقطه‌چین + خط‌چین
 خط‌چین = خط‌چین + سفید
 مشکی = مشکی + نقطه‌چین
 مشکی = خط‌چین + خط‌چین
 نقطه‌چین = نقطه‌چین + سفید
 نقطه‌چین = نقطه‌چین + نقطه‌چین
 مشکی = مشکی + خط‌چین

با توجه به روابط بالا شکل گزینه «۱» در جای خالی قرار می‌گیرد.

۳۹- با قرار دادن شکل کدام گزینه در کنار شکل صورت سؤال یک مربع درست می‌شود؟

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - استنباطی - استاندارد) - هوش تجسمی

اگر شکل گزینه «۲» را در کنار شکل صورت سؤال قرار دهیم یک مربع کامل درست می‌شود.

۴۰- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار بگیرد؟

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - مفهومی - استاندارد) - هوش تجسمی

الگوی داده شده در شکل‌ها، دایره سفید رنگ در جهت عقربه‌های ساعت در رأس‌های داخلی مربع دوران طور حرکت می‌کند و یکی در میان حالت فرورفته دارد. در مربع‌های وسط که قطر آن‌ها رسم شده و در تمام شکل‌ها مثلث‌های درون مربع که خلاف هم هستند رنگی است و از چپ به راست مربع سمت راست در سه حالت بالا - هم‌راستا - پایین مربع سمت چپ جابه‌جا می‌شود. دایره ضلع پایینی که نیمی از آن رنگی است از چپ به راست طبق الگوی بالا - راست - بالا - راست تغییر می‌کند.

زیمن با